

Sygn. akt XXIII S 32/18

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Szczurowski

Sędziowie: SO Anna Gałas (spr)

SO Magdalena Nałęcz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 7 czerwca 2018 r. w Warszawie

sprawy ze skargi B. P.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki sprawy toczącej się przed Sądem Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie sygn. akt VIII GC 3281/15

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

postanawia:

1. stwierdzić przewlekłość postępowania w sprawie o sygn. akt: VIII GC 3281/15 toczącej się przed Sądem Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie;
2. nakazać Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy w Warszawie podjęcie niezwłocznych, sprawnych czynności zmierzających do zakończenia postępowania;
3. przyznać od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie na rzecz B. P. kwotę 3.000,00 zł (trzy tysiące złotych);
4. zwrócić B. P. ze środków Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie kwotę 200,00 zł (dwieście złotych) wpłaconej tytułem opłaty sądowej od skargi;
5. zasądzić od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie na rzecz skarżącego B. P. kwotę 240,00 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu skargowym;
6. oddalić skargę w pozostałym zakresie.

SSO Anna Gałas SSO Tomasz Szczurowski SSO Magdalena Nałęcz

Sygn. akt: XXIII S 32/18

UZASADNIENIE

Skarżący B. P. wniósł o stwierdzenie, że w postępowaniu przed Sądem Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie Sąd Gospodarczy VIII Wydział Gospodarczy w sprawie o sygnaturze XV GC 3281/15 doszło do przewlekłości postępowania, wydanie Sądowi rozpoznającego wskazaną sprawę zalecenia, aby wyznaczył termin rozprawy, rozpoznał wnioski dowodowe oraz zastosował nałożone na pozwanego rygory procesowe, przyznanie od Skarbu

Państwa - Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie kwoty w wysokości 5.000,00 zł oraz zasądzenie od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że sprawa zawisła przed Sądem Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie w styczniu 2015 r., w dniu 22 maja 2015 r. wpłynął sprzeciw, a w dniu 24 lipca 2015 r. wydano zarządzenie o wpisie sprawy do GC. Odpis sprzeciwu został doręczony pełnomocnikowi powoda (skarżącego) dopiero w 15 grudnia 2015 r., tj. 7 miesięcy po jego wpływie do Sądu. Pełnomocnik odpowiedź na sprzeciw udzielił niezwłocznie, w terminie. Jak podano w skardze do czasu jej wniesienia odbyły się 3 rozprawy, które wyznaczano w odległych terminach, a pierwsza rozprawa odbyła się blisko 1 rok po doręczeniu pełnomocnikowi powoda odpisu sprzeciwu, a blisko 1 rok i 7 miesięcy od wpływu sprzeciwu do Sądu. Skarżący wskazał też na to, że Sąd nie stosuje rygorów nakładanych na pozwanego, dopuszcza pisma i wnioski złożone po terminie oraz nie podejmuje czynności związanych z postępowaniem sprawy. W ocenie skarżącego postępowanie w sprawie trwa długo a czynności są przewlekłe. Wskazano też na to, że sprawa dla samego powoda jest bardzo ważna, ponieważ dotyczy jego należności za prace, a sam powód ma trudną sytuację ekonomiczną, która skutkowałą tym, że otrzymał zwolnienie z całości kosztów sądowych.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Pozew w sprawie został wniesiony do Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie w dniu 19 grudnia 2014 r., który to Sąd postanowieniem z dnia 16 stycznia 2015 r. stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie. Sprawa zarejestrowana została w dniu 10 lutego 2015 r., zaś po uzupełnieniu przez powoda braków wniosku o zwolnienie od kosztów w dniu 7 lutego 2015 r. wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Sprzeciw od nakazu zapłaty wpłynął do referatu w dniu 26 maja 2015 r. Braki sprzeciwu zostały uzupełnione przez pozwanego w dniu 17 lipca 2015 r. (wpłynęły do akt 21 lipca 2015 r. zarządzeniem z dnia 24 lipca 2015 r. odnotowano prawidłowość wniesionego sprzeciwu, a sprawę zarejestrowano w repertorium GC. W dniu 28 września 2015 r. przedstawiono akta sędziemu referentowi. W dniu 26 października 2015 r. sędzia referent wydał zarządzenie o doręczeniu odpisu sprzeciwu pełnomocnikowi powoda, zobowiązując go do ustosunkowania się w terminie 14 dni pod rygorem uznania późniejszych twierdzeń za spóźnione. W dniu 31 grudnia 2015 r. do akt sprawy wpłynęła odpowiedź powoda na sprzeciw. W dniu 21 stycznia 2016 r. akta przedstawiono sędziemu referentowi. Pismem z dnia 16 maja 2015 r., które wpłynęło w dniu 20 maja 2016 r. powód złożył wniosek o podjęcie czynności w sprawie.

Zarządzeniem z dnia 23 czerwca 2016 r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 2 grudnia 2016 r., na który wezwano świadka J. K., zobowiązano pozwanego do złożenia dokumentacji obiektu budowlanego, w tym dziennika budowy w terminie 7 dni pod rygorem skutków z art. 233 § 2 k.p.c. Pozwany złożył wniosek o odroczenie terminu rozprawy. Na terminie rozprawy w dniu 2 grudnia 2016 r. nie stawił się świadek, rozprawę odroczone do dnia 31 marca 2017 r. Na terminie rozprawy w dniu 31 marca 2017 r. nie stawił się świadek, rozprawę odroczone do dnia 23 sierpnia 2017 r., zobowiązano pozwanego do wskazania aktualnego adresu świadka w terminie 7 dni pod rygorem pominięcia dowodu. Zobowiązanie nie zostało wykonane, świadka nie wzywano na rozprawę. Na rozprawie w dniu 23 sierpnia 2017 r. stawił się pełnomocnik powoda, pozwany wraz z pełnomocnikiem, a Sąd zobowiązał pełnomocnika pozwanego do złożenia pisma procesowego oraz wskazania aktualnego adresu świadka J. K., zaś pełnomocnika powoda do złożenia czytelnej wersji umowy o świadczenie usług faktoringowych. Rozprawę odroczone do dnia 13 grudnia 2017 r. Pełnomocnicy stron złożyli pisma procesowe, wskazano też adres świadka. W dniu 13 grudnia 2017 r. rozprawa została odwołana przez Przewodniczącego Wydziału z uwagi na usprawiedliwioną nieobecność sędziego referenta. Kolejny termin rozprawy na dzień 27 czerwca 2018 r. został wyznaczony zarządzeniem z dnia 5 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga okazała się zasadna.

Z przepisu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.) wynika, że naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki następuje wówczas, gdy postępowanie w sprawie trwa dłużej, niż to jest konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Decydujące znaczenie ma przy tym terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez Sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Wskazać więc należy, iż nie każda zwłoka w postępowaniu może być przyczyną stwierdzenia przewlekłości, a ocena, czy postępowanie trwa dłużej niż to konieczne, winna być przeprowadzana zarówno w związku

z charakterem podejmowanych czynności, jak i przez pryzmat stanu faktycznego w sprawie. „Przewlekłość postępowania zachodzi, gdy jest ono długotrwałe, prowadzone przewlekłe i trwa ponad konieczność wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, niezbędnych do końcowego rozstrzygnięcia, będących w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością Sądu” (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 22 marca 2007r., sygn. II S 1/07, KZS 2007/3/42, Lex 269383)

Odnosząc te uwagi do przebiegu postępowania w sprawie VIII GC 3281/15 Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że skarga zasługuje na uwzględnienie, gdyż postępowanie w sprawie z pewnością nosi znamiona przewlekłości.

Wskazać należy, że w przedmiotowej sprawie opieszałość w podejmowaniu czynności była po wydaniu nakazu zapłaty i po skutecznym wniesieniu sprzeciwu, a konkretnie, od momentu przekazania sprawy do GC w dniu 24 lipca 2015 r. Po trzech miesiącach wydano jedno zarządzenie w dniu 26 października 2015 r., bez wyznaczenia już wówczas terminu rozprawy i dalej już była bezczynność Sądu Rejonowego, która trwała prawie 8 miesięcy, kiedy w dniu 23 czerwca 2016 r. zostało wydane zarządzenie o wyznaczeniu terminu rozprawy na 2 grudnia 2016 r. W istocie od skutecznego stwierdzenia wniesienia sprzeciwu w dniu 24 lipca 2015 r. do pierwszej rozprawy w dniu 2 grudnia 2016 r. upłynął okres 1 rok i 5 miesięcy. Niewątpliwie o ten okres wydłużyło się dalsze postępowanie. W trakcie, co prawda zostało wydane zarządzenie o doręczeniu odpisu sprzeciwu ale czynność ta w żaden sposób nie zmienia tego, że już wówczas sprawa winna być wyznaczona na termin rozprawy. Jeżeli bowiem jest tak, jak wynika ze stanowiska uczestnika, to z pewnością już od 26 października 2016 r. (zarządzenie o doręczeniu odpisu sprzeciwu) sprawa byłaby we wcześniejszej kolejności wyznaczania na termin rozprawy. Gdyby bowiem przyjąć, że z uwagi na sprawność czynności należało doręczyć odpis sprzeciwu wraz z wyznaczeniem terminu rozprawy, to mając na względzie długie terminy wobec obciążenia referatu, termin pierwszej rozprawy mógłby być na początku 2016 r., nie zaś na końcu 2016 r. reasumując między nadaniem biegu sprzeciwowi a pierwszą rozprawą czynności Sądu były wykonywane rozwlekłe; 24 lipca 2015 r. nadano bieg sprzeciwowi, po 3 miesiącach wydano zarządzenie o doręczeniu odpisu sprzeciwu, które wykonano po kilku tygodniach, po 8 miesiącach a w istocie po prawie 1 roku od nadania biegu sprzeciwowi wydano zarządzenie o wyznaczeniu terminu rozprawy za 6 miesięcy.

Fakt, że dalej w sprawie były wyznaczane rozprawy w odległości 4-5 miesięcy nie miał istotnego znaczenia, jeżeli faktycznie nie prowadzono postępowania dowodowego, a wcześniejsze długotrwałe czynności skutkowały wydłużeniem dalszego postępowania.

W ocenie Sądu Okręgowego, uwzględniając okres bezczynności w podejmowaniu czynności w sprawie VIII GC 3281/15, uznać należy, że zaistniała przewlekłość postępowania uzasadniająca uwzględnienie skargi w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

Sąd Okręgowy nie podzielił tym samym stanowiska Wiceprezesa Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie, że w niniejszej sprawie nie doszło do przewlekłości postępowania. W ocenie składu rozpoznającego skargę, przerwa między istotnymi procesowo czynnościami trwająca prawie 1 rok i 5 miesięcy nie jest usprawiedliwiona. Okolicznością mogącą wpłynąć na odmienne stanowisko nie może być liczba spraw oczekujących na rozpoznanie w referacie

sędzię, czy też obowiązek wyznaczania rozpraw wedle kolejności wpływu, jeżeli jak wskazano wyżej nie wyznaczono terminu rozprawy przez ponad rok, a po roku i kilku miesiącach terminy były wyznaczane we wskazanych w odpowiedzi uczestnikach odstępach 4-5 miesięcy. Dane dotyczące tylko stanu spraw całego wydziału i referatu w roku 2017 oraz 2018 w ogóle nie odnoszą się do okoliczności faktycznych i czynności w sprawie w roku 2015 oraz 2016. Nie wyłączają odpowiedzialności za przewlekłość problemu kadrowe czy też organizacyjne Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy, spowodowane koniecznością rozpoznawania dużej ilości spraw wpływających do niego, w ramach określonej właściwości miejscowej i rzeczowej wydziałów gospodarczych. Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, to te obiektywne okoliczności nie są podstawą do uwolnienia się od odpowiedzialności za istniejący w sprawie stan przewlekłości. „Trudności kadrowe sądów nie mogą blokować zasad sprawnego prowadzenia postępowania. Władze krajowe mają bowiem obowiązek zorganizowania warunków należytego sprawowania władzy jurysdykcyjnej, w tym zapewnienia optymalnej obsady kadrowej sądów(...)” (postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 13-07-2017, III SPP 35/17).

Z tych wszystkich względów należało uznać skargę za uzasadnioną i stwierdzić przewlekłość postępowania na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, a na podstawie art. 12 ust 4 ww. ustawy przyznać skarżącemu od Skarbu Państwa sumę pieniężną w wysokości 3.000 zł.

Sąd Okręgowy uznał, że powyższa kwota jest adekwatna do stopnia naruszenia prawa skarżącego do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, odnosząc to do czasu trwania przewlekłości w konkretnym etapie postępowania oraz czasu trwania samej sprawy.

Sąd Okręgowy nie uznał za aktualne oraz możliwe uwzględnienie żądań skarżącego, co do opisanych w skardze zaleceń i zobowiązań Sąd Rejonowy do niezwłocznego podjęcia sprawnych czynności zmierzających do zakończenia postępowania. Na chwilę rozpoznawania skargi w sprawie, jest wydane przez Sąd Rejonowy zarządzenie o terminie rozprawy, natomiast decyzje procesowe sądu orzekającego należą do jego niezawisłej kompetencji, w tym też te dotyczące wniosków dowodowych oraz zastosowania rygorów.

Na podstawie art. 17 ust 3 wyżej powołanej ustawy Sąd Okręgowy orzekł o zwrocie na rzecz skarżącego uiszczonej przez niego opłaty od skargi.

Zasądzając od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego kwotę 240 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu ze skargi, Sąd Okręgowy wziął pod uwagę, że skarga została co do zasady uwzględniona. Za przegrywającego sprawę w rozumieniu art. 98 k.p.c. należało zatem uznać Skarb Państwa. Podstawą ustalenia wysokości podlegających zwrotowi na rzecz skarżącego kosztów zastępstwa procesowego jest § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r., w sprawie opłat za czynności radców prawnych Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

W pozostałym nieuwzględnionym zakresie skarga została oddalona, jak w pkt 6.

SSO Anna Gałas SSO Tomasz Szczurowski SSO Magdalena Nałęcz